Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Postadres
Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Bezoekadres Wilhelminakade 947
Rotterdam
Telefoon 088 - 8779 914
E-Mail Arjen.Littooij@vr-rr.nl
Ons kenmerk 22UIT00009
Betreft Acute noodopvang asielzoekers Rotterdam-Rijnmond
Datum 14 januari 2022
Behandeld door mr. drs. A. Littooij

Burgemeester P.H. van de Stadt
Gemeente Lansingerland
Postbus 1
2650 AA Lansingerland

Geachte burgemeester,

Op 10 januari jl. heeft de voormalige staatsecretaris voor Asiel en Migratie aangegeven dat de aanwijzing van het Rijk om 500 asielzoekers in de Rotterdamse regio op te vangen niet gebaseerd is op een degelijke juridische basis. In de beantwoording van de Kamervragen van Omtzigt stelt ze: "*Het betreft geen aanwijzing in juridische zin en de brieven hebben dan ook geen publiekrechtelijk rechtsgevolg. Het gebruik van de term aanwijzing is ingegeven door de acute noodsituatie waarvan sprake was, mede gezien de internationaalrechtelijke verplichtingen waaraan Nederland zich verbonden heeft*." Naar aanleiding hiervan bericht ik u het volgende.

Op 14 december jl. heb ik als voorzitter van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) een aanwijzingsbrief gekregen (kenmerk 2021-0000668845) voor het realiseren van noodopvang voor 500 asielzoekers voor circa vier maanden. De huidige situatie is door het kabinet aangeduid als crisissituatie. Nederland heeft een verdragsrechtelijke verplichting alle asielzoekers opvang en begeleiding te geven. Er is sprake van een acuut tekort waarbij extra opvangplaatsen noodzakelijk zijn. De urgentie en de crisisstatus van de noodopvang is door mij en door de commissaris van de Koning direct na ontvangst van de aanwijzingsbrief van het Rijk erkent. In het overleg van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond van 13 december jl. is dat met elkaar bevestigd en voor gemeenten ook de basis voor de medewerking geworden om de noodopvang van asielzoekers in onze regio te gaan realiseren.

De mededeling dat de aanwijzing geen publiekrechtelijk rechtsgevolg zou hebben kwam als een verrassing. In het geval de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid met grote stelligheid de inzet van de aanwijzing aankondigt en ook communiceert, mag in de goede verhoudingen tussen overheden erop worden vertrouwd dat hiervoor een degelijke juridische grondslag bestaat. Met het aantreden van het nieuwe kabinet, heb ik telefonisch contact gehad met de nieuwe staatsecretaris Asiel en Migratie, de heer Van der Burg. Hij gaf aan ongelukkig te zijn dat het proces zo is gelopen. Hij heeft toegezegd dat een aanwijzing in deze vorm niet nogmaals zal voorkomen. Tevens heeft hij mij verzocht om wel uitvoering te blijven geven aan het dringende appèl van het Rijk, omdat de noodzaak voor asielopvangplekken onverkort aanwezig is.

Direct na ontvangst van de aanwijzingsbrief zijn vanuit de VRR en de gemeenten in de regio afgelopen periode grote inspanning geleverd om invulling te geven aan het dringende verzoek om opvangplekken te realiseren. Ik heb de regiogemeenten opgeroepen om de ‘aanwijzing’ loyaal te vervullen en daarbij is een beroep gedaan op die gemeenten die in de eerdere tranche van regie nog geen extra inspanning hadden geleverd. De gemeente Rotterdam zal maximaal 250 plekken realiseren. De overige 250 plekken zijn verdeeld over de rest van de gemeenten in de regio. Vanwege het urgente karakter voor de opvang van de extra 500 asielzoekers in onze regio, hebben de gemeente Vlaardingen en Rotterdam, die reeds opvang hadden gerealiseerd in de zogenaamde uitvraag 1e tranche, besloten de opvang verder uit te breiden en te verlengen met nog eens vier maanden. De gemeenten Schiedam, Capelle aan den IJssel, Albrandswaard, Barendrecht en Lansingerland hebben – op basis van de aanwijzing zoals genoemd in de brief van 14 december jl.- toegezegd gezamenlijk en onder regie van de VRR de resterende plekken te organiseren. Het grootste deel van de genoemde plekken komt medio januari 2022 beschikbaar. Met bovengenoemde opvanglocaties voldoet de regio Rotterdam-Rijnmond aan de ‘aanwijzing’ - zoals verwoord in de eerder genoemde brief - voor de kortstondige tijdelijke noodopvang in onze regio.

Het is in beginsel aan de lokale autonomie van gemeenten om in te staan voor de bestuurlijke opdracht van het Rijk om de asielopvang te realiseren. Om te besluiten mee te werken aan het realiseren van opvanglocaties in gemeenten is normaliter een college c.q. raadsverantwoordelijkheid. In een crisissituatie en ter voorkoming van een dergelijke situatie heeft de burgemeester bijzondere en vergaande bevoegdheden.

In deze heb ik als voorzitter van de veiligheidsregio een coördinerende rol. Iedere gemeente staat eigenstandig voor de uitvoering van de gedane toezeggingen. Wel heb ik gedurende de uitvoering aangegeven dat ik zou overwegen, ondanks dat ik het zeer onwenselijk zou achten voor alle betrokken partijen, mijn verantwoordelijkheid op basis van de Wet Veiligheidsregio’s te nemen indien gemeenten blijvend geen uitvoering geven aan de vordering tot medewerking.

Ondanks dat is gebleken dat de aanwijzing van de staatssecretaris een juridische basis ontbeert, doe ik - vanuit mijn coördinerende rol - een klemmend beroep op u om in deze crisissituatie uitvoering te geven aan de eerder door u gedane toezegging om voor acute noodopvang asielzoekers in uw gemeente te huisvesten.

Graag hoor ik zo spoedig mogelijk van u of u de gedane toezegging voor uw gemeente gestand kan houden. Ik ben voornemens de exacte aantallen geleverde opvangplekken inzake deze acute asielopvang aan de staatsecretaris kenbaar te maken en voor het overige de regie weer te retourneren aan de staatsecretaris. Vanuit de coördinerende functie van de VRR, doe ik een oproep om in gezamenlijkheid te blijven optrekken bij de resterende uitvoering van de aanwijzing.

Ik ben er trots op en ik wens u allen te bedanken dat we gezamenlijk uitvoering gegeven hebben om asielzoekers niet op straat en in de kou te laten staan. Momenteel is alle inzet van noodopvang nodig en dat onderschrijven we in onze veiligheidsregio terdege. Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,

ing. A. Aboutaleb
Voorzitter van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond